

ZADANIE 1.

Na podstawie tekstu wyjaśnij, co oznacza stwierdzenie *socjalizacja pierwotna jako pryzmat*.

Osoby, poprzez które dokonuje się pierwotna socjalizacja, to tzw. „znaczący inni”, stanowiący zasadniczy, a często przez długi czas jedyny punkt odniesienia, wzorzec myślenia i działania. Świat społeczny widziany ich oczami jawi się jednostce jako obiektywny, konieczny i oczywisty. Doświadczenia, poglądy i przekonania „znaczących innych” stanowią więc swoisty filtr czy raczej pryzmat, poprzez który jednostka postrzega rzeczywistość społeczną. Optyczna metafora pryzmatu jest tu zresztą jak najbardziej uzasadniona. Pryzmat to bryła z przezroczystego materiału, której powierzchnie załamują bądź odbijają światło. W zależności od rodzaju użytego pryzmatu, można rozszczepić białe światło na skromną lub przeciwnie, bardzo widowiskową tęczę, można również sprawić, że odbijające się od niego światło będzie razić patrzącego, zmuszając go do odwrócenia wzroku. Światło, które pada na pryzmat, jest za każdym razem tym samym światłem, jednak różne rodzaje pryzmatów sprawiają, że za każdym razem widzi się coś zupełnie innego.

Źródło: A. Zduniak, *Socjalizacja w kontekście nowoczesnego społeczeństwa*, s. 49, https://www.kul.pl/files/102/articles/2013_1/2013_01_03_Zduniak_Agnieszka.pdf (dostęp: 11.04.2019).

.....

.....

.....

.....

.....

ZADANIE 2.

Na podstawie tekstu podaj nazwę typu opisanej socjalizacji.

Pojęcie wpływu międzygeneracyjnego jest definiowane często w kontekście zachowań konsumpcyjnych (ale też w innych dziedzinach, np. wartości, poglądu na świat itp.). Jednak dwukierunkowość oddziaływań możemy obserwować najłatwiej właśnie w dziedzinie konsumpcji, ponieważ w tym obszarze najbardziej obecne są technologiczne zmiany, których rzecznikami, nauczycielami może być młodsze pokolenie.

Źródło: A. Królikowska, *Dzieci nauczycielami swoich rodziców: [...] we współczesnej rodzinie*, s. 132, http://bazhum.muzhp.pl/media/files/Wychowanie_w_Rodzinie/Wychowanie_w_Rodzinie-r2015-t11/Wychowanie_w_Rodzinie-r2015-t11-s127-142/Wychowanie_w_Rodzinie-r2015-t11-s127-142.pdf (dostęp: 07.06.2019).

.....

ZADANIE 3.

Na podstawie tekstu rozstrzygnij, czy prawdziwa jest teza, zgodnie z którą ubóstwo i marginalizacja są przyczyną nieprzestrzegania norm społecznych. Swoje zdanie uzasadnij.

Teoria rozbitych okien, znana również jako teoria rozbitej szyby, zakłada, że zniszczenia w otoczeniu mogą doprowadzić do myślenia, że prawo nie istnieje. Dlatego w sytuacji, gdy nie obowiązują żadne normy, wzrasta prawdopodobieństwo wystąpienia wandalizmu.

Profesor Philip Zimbardo [...] przeprowadził [...] eksperyment.

W tym [...] eksperymencie wykorzystał dwa porzucone samochody pozostawione na zewnątrz, jeden w sąsiedztwie zlokalizowanym w biednej i problematycznej okolicy, a drugi – w bogatym i spokojnym miejscu. [...]

Zaledwie w ciągu kilku godzin samochód, który znajdował się w biednej okolicy, został znacznie uszkodzony, podczas gdy ten w bogatej dzielnicy pozostał nienaruszony. [...]

Po tygodniu samochód w biednej dzielnicy został całkowicie zniszczony, a samochód w bogatym sąsiedztwie wciąż nie miał nawet zarysowania.

Naukowcy zdecydowali się zmienić coś w tej sytuacji i wybili jedno z okien samochodu, który był w idealnym stanie. [...] Kradzież, przemoc i wandalizm sprowadził pojazd do tego samego stanu, w którym znajdował się samochód w ubogiej dzielnicy.

Źródło: *Teoria rozbitych okien – o co w niej chodzi?*, <https://pieknoumyslu.com/teoria-rozbitych-okien/> (dostęp: 11.04.2019).

Rozstrzygnięcie –

Uzasadnienie –

.....

.....

.....

.....

.....

ZADANIE 4.

Na podstawie poniższego tekstu wyjaśnij, dlaczego tolerancja związana ze współczesną globalizacją ma charakter utylitarny.

Kapitalizm współczesny stał się wielonarodowy i wielokulturowy. Globalizacja, której wymaga on dla swego rozwoju (rozszerzanie rynków zbytu, poszukiwanie surowców i taniej siły roboczej) pociąga za sobą „globalną” tolerancję [...]. Nie jest to jednak tolerancja jako wartość moralna, lecz postawa czysto utylitarna. Podstawą tak szerokiej tolerancji kulturowej (obyczajowej) staje się kultura masowa – tyle tylko że jest to fundament bardzo chwiejny, który sprawia, że tolerancja taka – choć o szerokim zasięgu – ma charakter powierzchowny. Dobry skutek takiej globalnej tolerancji, jakim jest względnie pokojowe (z naciskiem na „względnie”, gdyż wojny „w interesach” prowadzone były lub są np. w Iraku, Afganistanie czy Libii) współistnienie społeczeństw w „globalnej wiosce”, mógłby skłaniać do pozytywnej oceny tolerancji utylitarniej. Cóż to bowiem za różnica, z jakiego względu szanujemy odrębność innych ludzi, jeśli faktem jest, że ją szanujemy i ma to pożądane skutki?

Źródło: M. Łagosz, *Tolerancja w liberalnym kapitalizmie*, s. 66, http://www.edukacja-filozoficzna.uw.edu.pl/index_pliki/ef54/lagosz.pdf (dostęp: 07.06.2019).

.....

.....

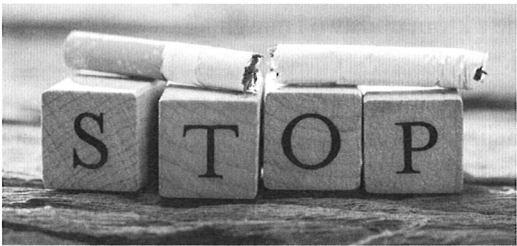
.....

.....

.....

ZADANIE 5.

Rozstrzygnij, czy poniższe zdjęcie jest przykładem nietolerancyjnej kampanii społecznej. Swoje zdanie uzasadnij.



Rozstrzygnięcie –

Uzasadnienie –

.....

.....

.....

.....

.....